

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 30.

V Ljubljani, v soboto 7. februarja 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 6. februarja.

Kongrua.

III.

Prvi paragraf duhovenske kongruie bil je včeraj sprejet brez premembe. Levičarjem ni dopadala določba, kaj so duhovni pomočniki, ter so glasovali zoper njo.

Drugi paragraf določuje kongruo, ki se po raznih deželah dovoljuje župnikom in duhovnim pomočnikom. O svojem času smo v „Slovencu“ dotične številke objavili, toraj nam jih ni treba tukaj obširneje razpravljati. Dr. Klaič je omenjal, da ne gre med Dalmacijo in drugimi deželami delati tako velikega razločka, ter je nasvetoval, naj se tudi v Dalmaciji kakor v Galiciji župnikom dovoli 500 gl. (ne samo 450, kakor predlaga odsek), kaplanom pa 300 (ne samo 250) gl.

Rusinski poslanec Kulačkovski je omenjal slabih razmer pri katoliško-grških oženjenih duhovnih ter nasvetoval razna povikšanja od odseka nasvetovanih plač, vendar pa je danes pred glasovanjem umaknil svoje predloge razun enega, da naj se namreč župnikom po mestih in trgih z več nego 5000 prebivalci kongrua povikša od 600 gl. na 650 gl., v drugih krajih pa od 500 na 600 gl.

G. minister barod Konrad ni bil nič kaj zadovoljen z nasvetovanimi premembami, ter je odgovarjal, da od denarnega ministra ne bo dobiti potrebnih denarjev in da toraj ne more pritrditi nasvetovanemu povikšanju kongruie, ki bo že sama na sebi državi nakladala hudo breme. Samo gledé Dalmacije, meni, bi se mogla spolniti želja g. Klaiča, ker ne bo zdatno pomnožila državnih stroškov. Dasi ravno je g. minister brez ovinkov povedal, da je vsak nasvet za povikšanje kogruie zastoj, je vendar Bulat še enkrat priporočal predlog Klaičev, Nabergoj pa je za Tržaško okolico nasvetoval, naj se določi gg. župnikom 800 (ne samo 700), gosp. kaplanom pa 450 (ne samo 350) gl. kongruie.

Lienbacher pa se je moško potegnil za tako imenovane planinske dežele ter kazal, da so razmere po teh deželah precej enake in da ne gre za nje kongruo drugače meriti, kakor za Česko, Moravsko, Šlezijo in Gorenjo Avstrijo. Nasvetoval je toraj, naj se za Štajarsko, Koroško, Kranjsko, Solnograško, Tirolsko in Predarlško župnikom po mestih in trgih z več ko 5000 prebivalci in po večjih kopelih določi 900 (ne samo 800), župnikom s kaplanijami po drugih krajih 800 (ne samo 700), župnikom brez kaplanij 700 (ne samo 600), kaplanom pa sploh 350 gl. kongruie.

Oglašenih je bilo še več govornikov, pa ker je bila obravnava sklenjena, govoril je v imenu vseh le še poljski poslanec knez Čartorijški, ki je rekel, da poljski poslanci ne bodo glasovali za nobeno povikšanje, izvzemši za ono, ki ga je nasvetoval dr. Klaič za Dalmacijo. Izmed ostalih govornikov izročil je Lorenzoni g. predsedniku pismeno svoj predlog, da naj se kaplanom, ki stanujejo sami za-se zunaj fare, ali po naše: ekspozitom h kaplanovi kongrui privoli še 100 gl. nagrade. Okoli treh bila je potem včeraj seja sklenjena in je gosp. poročevalec zadnjo besedo o §. 2 spregovoril še le danes.

G. predsednik je pričel sejo ob 11. uri popoldne. Ko je bila prebrana neka interpelacija poslanca Rufa, kako bi se vinorejcem pomagalo zoper trtno uš, in je načelnik davkarskega odseka odgovoril na neko vprašanje poslanca Roserja, pričela se je razprava o kongruji. Poročevalec Jireček je v daljšem govoru zavračal in pobijal nasvetovane premembe, potem pa je bilo glasovanje, in so bile sprejete razne številke tako, kakor jih je nasvetoval odsek, samo za Dalmacijo bil je sprejet predlog Klaičev. Druge premembe pa so bile zavržene. Za Lienbacherjev predlog glasoval je Liechtensteinov klub in žnjim poslanci slovenski; za predlog Nabergojev glasovali so Slovenci pa južni Tirolci in Burgstaller. Za predlog Kulačkovskega so glasovali samo Rusini pa Slovenci, za Klaičev predlog, ki je edini obveljal, glasovala je cela desnica in nekteri Coroninijevci, za predlog

Lorenzonijev pa je glasovala levica in ž njimi nekteri poslanci slovenski in isterski.

Pri § 3, ki vravnava, kaj naj se duhovnom všteta v dohodke, predlagal je dr. Vitezič, da naj se poprečna cena žita določuje po ceni, ki je v dotičnem kraju v navadi. Dalje je priporočal, da naj se sme štola všteti samo, ako znaša 50 gold. (ne pa samo 30 gold., kakor predlaga odsek), in da se mora za vštavanje odšteti 50 gold., ako štola znaša več ko 50 gold. Gledé stiftanih maš je priporočal všteti samo maše ustanovljene do l. 1852, ne pa do veljave nove postave, tudi se naj za vsako mašo odšteje znesek, ki se v dotični škofiji daje za navadne maše. Govoril je še Kovalski in povdarjal potrebo vravnati štolo po sedanjih razmerah.

Poročevalec Jireček se zoper prvo premembo nasvetovano od dr. Viteziča ni izrekel, pač pa zoper to, da bi se štola vštela še le tedaj, ako bi znašala 50 gold. Pri glasovanju bil je § 2 sprejet brez vsaktere premembe, in so vsi od g. dr. Viteziča nasvetovani predlogi ostali v manjšini.

Naslednji §§ 4, 5, 6, 7 in 8 bili so sprejeti brez ugovora.

Ko sta pa prišla na vrsto izvrševalna člena, v kterih je določeno, da je ta postava le začasna ali provizorična, oglašil se je dr. Sturm in je govoril zoper besedo „provizorično“. Tudi se je pobahal, da se je ta postava dovršila s pomočjo tolikanj zaničevane liberalne stranke; da toraj ne zasluži očitanja, ki ga jim delajo hujskalni listi. Konečno se je opravičeval, da s svojim govorom ni hotel duhovščine odvrniti od pokorščine, ki so jo dolžni škofom.

Za Šturmom oglašil se je gosp. minister baron Conrad, ter je vnovič povdarjal, da vlada te postave ne bo priporočala cesarju v potrjenje, ako se ne bo določilo, da ona zadobi veljavo še le s 1. januarjem 1886 — po nasvetu odsekovem bi imela veljati že za l. 1885 — in ako se dalje ne sklene, da se za kongruo potrebni državni znesek ne dá precej v prvem letu v popolnem znesku, ampak da se razdeli polagoma na tri leta.

LISTEK.

Kaj človek skusi, ako peš na Dunaj gre.

(Dalje.)

Za mizo smo; kruh in vino pred nami; za nami — v skednu pa postelja; kdo je bolj vesel in osrečen od nas! A še bolj veseli smo, da nas je Bog tako srečno izpeljal iz te na videz nam dozdevne nevarnosti. Ono čudovito obnašanje gospodarjevo in vsih gostov smo si mi tolmačili tako, da je ta krčma morala kaka slaboglasna besnica biti, in da so vsi ti ponočnjaki v nas slutili kake c. kr. policijske ljudi, za kterimi morebiti zunaj pred hišo še kaki c. kr. žandarm stoji. V tih svojih mislih smo bili pa toliko bolj, da! popolno potrjeni, ker se je precej po našem dogovoru, še ko smo za mizo sedeli in večerjali, vnovič pričel prejšnji „dirn-daj“ in prejšnji godčevi „didl, didl“ . . .

Odvečerjali smo, zdaj pa urno k počitku, pa še bolj urno iz te smradljive družbe; kajti v resnici smo se bali, zato smo pa tudi varno in previdno med njimi ravnali s svojim denarjem. Vsak žep je slehern desetkrat prešlatal in preobrnil, in — vendar nismo zamogli dovolj nametati za krčmarjev račun. Že smo se spogledovali, kar eden, —

ne vem kateri že izmed nas, — vendar privleče zadnji potrebni krajcar; in zdaj — smo vstali in šli na slamo — ne! — na posteljo.

Kakšna je bila? Dobra? Slaba? Ako kar naprej povem, moram reči, da slaba, čudovito slaba. In koliko slaba? Zdaj še povedati ne morem, ker sem jo že nekako v temi videl. Oni hišni gospodar nam je pač posvetil v skedenj, ter nam vrgel vsim trem skupaj na tla dva ovsena snopa, ter — potem zginit izpred naših oči. Mi si pa luči nismo upali narediti in — kakor smo vedeli in zamogli, smo si, ko zajec v grmovji, — pripravili svoje ležišče. Kake misli in kakošni občutki so nas obhajali, si pač, dragi bralec! lahko misliš; a — raje doma na dobri postelji, ko tukaj v temi, v skednu, trije na dveh ovsenih snopih! — si pa nikako nismo želeli; le toliko naj rečem, da večerna molitev je bila ta, da naj nas dobri Bog med to druhalijo obvaruje kake nezgode. In — z „lahko noč!“ sem bil že na „onem svetu!“ — zatoraj pa tudi „Slovencu“ moram reči: „Za zdaj pa z Bogom!“

Šesti dan.

„Kako si kaj spal, Janez?“ „Aló! Na noge! Čas je, da odpotujemo!“ — slišim nekako na pol mrtev še te meni ne ravno ljube glasove; in ko se

nekoliko poravnam po konci, ali bolj prav rečeno: ko se nekoliko zvijem, ter se postavim v podobo, po kateri človek na tleh sedi, — kajti poravnam, da! popolno poravnam, kakor mrlič, sem itak ležal vso ostalo noč na trdih tléh lesenega skednja; — in ko si ogledam nocojšno spalnico, — „hú! hú! hú!“ me je pa kar neki mraz pretresel; to je bila podrtija!

„Bog pomagaj! kje pa smo?“ — si kličemo eden drugemu, ko si med tem manemo še dremotne oči in segamo po svoji obleki. Vse skupaj: nevolja, strah, veselje . . . se je vrstilo in sukalo po naši glavi in v srecu, ter si — na vso moč prizadevamo, brž ko brž od tod. Gibčni ko srna postanemo; ko bi mahnil, stojimo že na cesti; še en pogled, zdihljaj: „Fiti Gott!“ — in ta osodepolna, pa vendar dobrotna nam hiša je že daleč za našim hrbtom.

In zdaj, ko smo zopet na prostem, ter k pravi sapi prišli, zdaj še le začenjamo vsak s svojo robo na dan. In naj tudi jaz v „Slovencu“ spregovorim besedo o oni podrtiji.

Rekel sem že bil, da sem jaz kmało zaspal; kos ovsenega snopa sem položil pod glavo; nekaj obleke sem slekel ter položil zraven sebe, češ, saj bo vsak vedel, da je moja, ako bi kdo slučajno za

Dr. Klaič vsled tega nasvetuje, naj postava zadobi veljavo z letom 1886, in naj se prva pomoč podeli l. 1886 penzionistom in kaplanom; fajmoštri naj pridejo s polovico poboljška na vrsto l. 1887, z drugo polovico pa l. 1888. Pri glasovanju bil je I. člen sprejet z določbo, da je ta postava le provizorična, pri II. členu pa je Beer odločno nasprotoval Klaičevemu nasvetu, rekši, da bi bila morala vlada to povedati že v odseku. On in levica nečejo pustiti duhovne na poboljšanje plač čakati še celih treh let, zato nasvetuje, naj stopi postava v veljavo z l. 1886. Dr. Kopp je nasvetoval gledé Klaičevega predloga ustmeno glasovanje. Glasovalo se je vse križem; z levico so glasovali za to, da naj se podpora dovoli precej z l. 1886, nekteri poslanci Liechtensteinovega kluba pa večina poslancev slovenskih. Predlog Klaičev je bil zavržen s 136 proti 122 glasovom; preden je prišel na glasovanje predlog Beerov, rekel je poročevalec Jireček, da zdaj, ko je padel Klaičev predlog, tudi desnici ne ostane družega, kakor glasovati za predlog Beerov, ki je bil zaradi tega sprejet skoraj soglasno. S tem je postava rešena; zdaj se bode ž njo pečala gospodska zbornica; kaj pa bo konečna osoda njena, kdo bi mogel to že danes povedati.

Ob treh je predsednik sklenil sejo, ter prihodnjo sejo napovedal na torek 10. t. m. Na dnevnem redu je pristojbinska postava.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. februarja.

Notranje dežele.

Kako da skupna desnica *grofa Hohenwarta* ceni, je tudi dokaz, da je poljski klub v svoji seji na 2. t. m. sklenil po svojem predsedništvu grofa prositi, da naj tudi še nadalje ostane na svojem dosedanem polji politične delavnosti, t. j. da naj še nadalje obdrži vodstvo samoupravne stranke, v kateri so druženi vsi Slovani in pa nemški konservativci, toraj vseskozi možje, katerim je pravica in enakopravnost za vse narode pri sreč in ne le na papirji, kakor je to pri levičarjih že od prvega početka semkaj v navadi. Kaj jim bo grof Hohenwart na nov dokaz tolikošnega zaupanja odgovoril, ne vemo, pač pa si lahko mislimo, da blizo tako, kakor je rekel českemu klubu in njegovemu lastnemu klubu ob priliki častitanja, da namreč to ni od njega odvisno, temveč se bo še le na višjem mestu določilo.

Warnsdorfske afere še vedno ni konca ne kraja. Našim čitateljem je že znano, da se je v imenu zaprtih in potem oproščenih: Strache, Nittel in Herrheiser, v državnem zboru pritožil dr. Knotz, češ, da se jim je krivica, silna krivica godila, da so jih v najostudnejše luknje potaknili, kolikor jih imajo le na razpolaganje v Česki Lipi in da jim niso boljše hrane dovolili. Minister mu je na tisto interpelacijo dostojno odgovoril in človek bi mislil, da bo zadeva pri kraji in to tem več, ker so se omenjeni trije možje sami pohvalili, da jim ni bilo v zaporu nikake sile, in da se je lepo in po človeški z njimi ravnalo. Toda Knotz ostane Knotz in hoče na vsak način, da se mora ministrov odgovor izročiti posebnemu odseku, ki bo obstal iz 9 mož in ta naj ga bo potem preresetal. Kaj je tega treba? Naj bi se vendar dragi čas v državnem zboru ne tratil za izmišljotine in prazne tirade nemških liberalcev.

nami pogledoval, in — mirno zaspim, dobro zaspim na leseni „cehti“. Tovarša „Dunajčana“ pa ošlatata, krog sebe tipaje, velik kup slame; kakor hlapec s kopačo po zimi mrvo raz kupa, tako ona dva vlečeta k sebi to slamo. In — joj! — kup se podere — velika skladanca ovsenih snopov je bila — in mene, ki sem tam pri steni že sladko sanjal — pokrije; zdaj sem bil pa odet z gorkejo odejo, ko na domači postelji; le glavo mi je ta „oves“ še prosto pustil, menda prav zato, da bi se jaz ne zadušil, ali pa, da bi se ga malo „nazóbal“, saj nasiten se tako nisem k trdemu počitku vlegel.

Zjutraj toraj ko se zbudim in ta položaj razgledam, ter tožim o svojih „trdih kostéh“, ki se niso hotle po leseni postelji „vreči“, kakor ribniška nevesta po hiši, v katero pride, — zapazim, na kako dobri ovseni postelji sta bila počivala tovarša, ki sta si iz onih ovsenih snopov kar v temi pripravila pripravno ležišče, — kakoršno sem jaz pri pokojnem svojem stricu na počitnicah imel na „ovseni cehti“. No! — nevošljiv njima ravno nisem bil; saj sem že prestal to trpljenje, in bi njima tudi ne smel biti; kajti po njunem trudu sem bil jaz dobil dobro odejo in — tudi skrit sem bil, — „ko bi bil medved prišel“.

Madjari si na vse mogoče načine prizadevajo število svojih sovražnikov, kolikor se le dá, pomnožiti. Ni zadosti da so na treh straneh od Slovanov obdani, kateri jih ravno ne obrajajo preveč, tomveč tudi še z Rumunci ne živé tako, kakor bi si morali prizadevati. Razložek je le ta, da so Slovani razum Hrvatov silno potrpežljive ovčice, ktere madjarsko gospodarstvo z voljo prenašajo, Rumunci pa po svojih listih enako Hrvatom javno zabavljajo in svoj narod na upor proti Madjarom ščujajo. Tako piše „Tribüna“, ki v Sibiriji izhaja: „Rumunci morajo strogo na to paziti, da ne bodo prezrli trenutka tedaj, kedar se bo madjarska država majala v svojih temeljih, ter se bodo z njenimi sovražniki zvezali. Vsled tega je bilo „Tribünino“ osonje toženo veleizdaje, porotniki so ga pa spoznali nekriivega in se sploh v Sibiriji nihče ne obsodi, kdor je tožen zaradi rovanja proti madjarski državni oblasti. Zarad tega so se v ogerskem državnem zboru že pogovarjali, da bi bil skrajni čas, ko bi se po Erdeljskem porotne sodnije odpravile in bi se vsi taki slučaji rednim sodnijam izročevali. Naj bi Madjari rajši svojo krivico spregledali, s katero vse nemadjare davijo, naj bi te opustili in porotnih sodnij ne bo treba odpravljati, ker bo sploh veleizdajskih činov manjkalo.“

Vnanje države.

„*Novi Israel*“ na južnem Ruskem se vedno bolj razširja, če tudi se mu staroverni židje na vso moč vstavljajo. Že je vtrjen in razširjen po štirih občinah tako, da se ne bo dal z lepo odpraviti. Po mestih Odesa, Kišenev, Elizabetgorod in po Besarabiji židje večinoma kar tolpoma k njemu pristopajo. Za versko podlago vzeli so si sveto pismo, katero so si po svoje pristrigili, kakor jim ravno ugaja ter so Talmud popolnoma zavrgli. Dalje se s studom obračajo od goljufije, sleparije, in oderuštva, po katerih lastnostih se židje sploh in povsod odlikujejo. Kakor sporočila iz Rusije govoré, so tej stranki neki tudi kristjani prijazni. Govori se, da je k temu koraku žide napotilo prepričanje, da je brezvspešno še dalje na mesijo čakati, in da je Jezus Kristus pravi mesija bil, kterege ta stranka za takega pripoznava. Kdo nam je porok, da je to v resnici versko prepričanje in ne le trgovinska sleparija, s katero se mislijo morda kakemu pretečemu preganjanju odtegniti. Žid je žid ako in tudi devetkrat kristjan postane in če ima kje veljavo, da „kar mačka rodi, miši lovi“, jo ima neovrgljivo tukaj. Časi starega Eleazarja in makabejskih bratov so pri krivonosem narodu že zdavnaj minuli; dandanes ga v celem Izraelu ne dobiš ne starčka in ne mladenca, ki bi iz verskega prepričanja rajši smrt pretrpel, kakor pa vero zatajil, pač pak jih je mnogo, ki se za pospeh svoje trgovine svoji veri odpovedó.

Irci so popolnoma v dinamit zaljubljeni. Le v njem vidijo rešenje zelene Irske iz krempljev Angleške. Smrtno sovraštvo do Angležev je od dne do dne večje in se je tisto ravno minuli teden v Manchesteru očitno pokazalo. Na taboru, kterege so Irci napravili svojemu vodju O' Leary iz pregnanstva vrnivšemu se. Vsi govorniki od prvega do zadnega vpili so „živio“ O' Donovanu Rossi. Ko je nekdo izmed govornikov rekel, da je „Times“ še huje zatiranje Ircv priporočala, so vsi zavriščali: „z dinamitom jo vzrak pošljite!“ Na to se je oglasil John O' Leary in se je v krepkih besedah proti dinamitu obrnil, pa je slabo opravil. „Ne in ne!“ kričali so vsi njemu nasproti, dinamit je najboljši naš zaveznik, ker nas redno s kruhom preskrbuje. „Zob za zobom“, to je zdaj fenirjev geslo. Tudi o O' Donovanu Rossi John O' Leary nima tistih dobrih misli, kakor pa drugi Irci. O' Leary jim je javno v oči povedal, da je O' Donovan Rossa neveden in zagrizen fanatik, kakoršnega mora pravi irski domoljub zaničevati. O' Leary sicer ni sam med Irci, ki tako misli, toda jako malo jih ima na svoji strani. Večina je

Pri vsem tem, pri vsi tej sreči in nesreči mi pa ena stvar vendar ni šla nikakor v glavo. Ta-le namreč: Ko se je kup onih snopov na-mé posul, so med drugim snópi tako padli, da je eden mojih čevljev, ki so zraven mene počivali, ostal zunaj na prostem. Po navadi, kakor vselej v enakih spalnicah, sem tudi danes svoje nogovice v čevljev potisnil „pod streho“; a ko v jutru posežem po nogovici, je ni bilo notri.

„Kaj to!“ — mrmram, — „saj ni bila klobasa, ta pač bi bila utegnila privabiti miškin dober nos, ne pa moja nogovica!“ in sežem po drugo v svojo torbo; saj sem jih imel več pri sebi. Ko pa odhajamo iz spalnice, ogledamo dva človeka v drugem kotu na ravno tem skednji na enaki postelji ležati, na kakoršni je hišni gospodar nam postlal. — „Aha!“ — si mislim pri tem pogledu, — morebiti je pa vaju kateri posegel v moj čevljev, češ: „morebiti bo v tej luknji rak?“ — „tak, ki se pod palecem okroglo suče in osušeno grlo namaka?“ — toda ni ga bilo; oni rak je bil pač dobro spravljen, je bil zašit v varnem predalčku.

(Dalje prih.)

fenirjem prijazna, ker ravno v njih svoje rešitelje vidi. O' Donovanu Rossi se zdravje zboljšuje in je že izdal nekaj „manifest“, v katerem fenirje šunta na zatiranje v Ameriki živečih Angležev, češ, da je angleška vlada žensko Dudley podkupila, da bi ga iz sveta spravila.

Kakor večerajšnji telegram iz Londona sporoča, pač ni več dvomiti, da je *Chartum* prišel sovražniku v roke. Mahdi je sedaj ondi gospodar, tisti prekanjeni Mahdi, ki je Gordona skoraj celo leto za nos vodil. Trdnjavici, s katerih je Gordon zjutraj in zvečer po sovražniku gledal, prišli ste Mahdiju v oblast, kje pa je Gordon, kaj je ž njim in kako se mu godi, tega živ krst ne vé. Telegram je naznanil, da je Chartum padel „po izdajstvu“. Mogoče! Toda ta izdaja vsa po ravno tisti neverjetnosti diši, kakor francoska opazka, ki je nedavno iz Tonkina prišla z zmagošlavnim telegramom: „podrobnosti manjkajo“. Gordon je sicer rekel, da si upa Chartum še dolgo, dolgo, če se ne motimo, še štiri leta braniti pred sovražnikom; toda glejte, ni še minulo štiri tedne od tistega časa in Chartum je Mahdijev, čegava pa bo Wolseleyeva armada, se še ne vé! Toliko se sme pa že izvestno trditi, da, če jim je bila že pot preko puščave proti Chartumu silno težavna, ko so bili še napadovanci, jim bo taista nazajgrede, toraj preganjanim, še dvakrat, da desetkrat težavniša. Na tako zmago Angleži gotovo niso bili pripravljani, spodobi se jim pa popolnoma! Kaj pa hodijo z malenkostjo vojakov, ki ni spomina vredna, v levov brlog, in pa še le zdaj čez leto in dan! Angleži, ki imajo vojakov, kolikor si jih ravno kupiti hočejo, bi bili že zdavnaj lahko gospodarji Chartuma, Berberja in drugih pokrajin, ko bi imeli v kabinetu ministre z odločnim značajem, a ne Fabije, Kunkatorje. Edino tem možem se ima svetovna država Anglija zahvaliti za lavorike, ki si jih je v Sudanu pridobila. Res sramota, da je bila od na pol-nagega divjaka tepena — pa tako sramotno tepena!

Izvirni dopisi.

Iz Postojnskega okraja, 5. febr. (Slovenski uradni dopisi.) Ne morem se zdržati, da ne bi Vam sporočil in vpisal v zlato knjigo zadovoljnost in veselje, ki ga imajo naši ljudje nad slovenskimi pismi e. kr. okrajne sodnije Postojnske. Sam videl sem že več takih uradnih pisem v lepi, pravilni slovenščini, vzlasti prošnje za izrek polnoletnosti, prošnje za odobrenje izreka odpustitve iz očetovske oblasti, povabila k raznoterim obravnavam, razsodbe itd. Vsega tega v Postojnskem sodnijskem okraji še do sedaj nismo videli, ter biva delo in zasluge novega g. sodnika Ž. Zategadelj bodi tukaj blagorodnemu gospodu javna pohvala in zahvala, da spoznava potrebščine svojih podanikov, in vendar — še stoji Postojna, ni se še svet podr! Kako mnogokrat pač je bilo zapeljano ubogo slovensko ljudstvo od bričev do zakotnih pisaveč, pa od učiteljev z nemškimi uradnimi spisi in razsodbami, ne rečem da nalašč, ampak večinoma nehoté iz nevednosti. Navedem naj tu resnično dogodbo iz l. 1883 po Kr. R.! — Dobil je neki štacunar od e. kr. sodnije nemško rubriko, poleg ktere so bili upniki, tako tudi on pozvani, oporekati ali dovoliti razkup in razpis zemljišča, na katerem bila je vknjižena njegova istina 30 gld. S to rubriko gré k nadučitelju, da naj mu razjasni ta nemški dopis e. kr. sodnije. G. nadučitelj, prečitavši to nemško sodnijsko pisavo, pouči ga, da ga N. N. za 100 gld. toži, rekši mu, naj se podviza zaradi te tožbe k sodniji. Prišedši dve ure daleč, pokaže sodnijsko pismo nekemu bivšemu odvetniškemu pisarju. Kako pa mož debelo gleda, ko mu ta pové, če nima drugega važnejšega posla v P., vrne naj se rajše domu, razloživši mu, česar omenil sem zgoraj. Nemščina mora toraj jako zasukana biti, da ji nadučitelj (!) ni bil kos. Svet pa naj sam nepristransko sodi, koliko pametno je, da se slovenskemu kmetu pošiljajo nemški dopisi. Po takih skušnjah v resnici lahko z veseljem pozdravlja Notranjski kmet slovenske uradne spise in povabila e. kr. sodnije v Postojni. Slava toraj g. načelniku!

Iz Vipave, 7. febr. (Vodnikova svečanost. Pre-meščenja.) Kakor je znano, slavila je tudi naša čitalnica rojstni dan neumrljivega prvega pesnika, Valentina Vodnika. — Zbralo se je bilo lepo število njegovih častilcev v krasno razsvitljeni dvorani, med njimi tudi najodličnejše osebe našega trga. Navdušeno preslavljajal je v izvrstnem govoru čitalnični podpredsednik, gosp. Rohrman, Vodnika kot vzbuditelja milega slovenskega naroda, ter ga primerjal svitli zvezdi, ktere miljeni žarki so zdramili in razsvitlili v narodnem spanji Slovence. Čitalnica naša se sme

ponašati, da ima v svoji sredi tako zmožnega in iskrenega rodoljuba, kakor je omenjeni gosp. R. — Tudi petje, pod vodstvom g. organista Pogačnika, se je jako gladko ter lepo vršilo; da, veliko lepše, kakor je bilo v sedanjih okoliščinah pričakovati. Slava toraj pevovodju in pevcem! Vesela igra „Blaznica v prvem nadstropju“ je lepo čedno delce posebno zato, ker se v nji ne nahaja (razum treh nepristojnih izrazov začudenja) nič opolzlega ter se sme v vsakem društvu brez spodtikljeja predstavljati. No, predstavljalo se je pri nas tudi tako izvrstno, da ljudje ne morejo dosti pohvaliti predstavljavcev, ki bi v resnici tudi mestnemu gledališču čast delali.

Konečno je tudi „Piskrovezec“, kakor je bilo videti, s svojim komičnim „vezanjem“ dobro pogodil slušateljem posebno z zadnjo kitico pesmi, ki se glasi:

Zadnjič v slovo rad bi zvezal
 Drage vas Slovence vse,
 Da prepri domač posezal
 V vašo sredo več bi ne.
 Bodimo edini
 Bratje kar nas je,
 Majke Slave sini
 Stebri Avstrije!
 Čvrsto krepko skup držimo
 Kot močan železni lonč,
 Se v ljubezni povežimo, —
 Zdaj je moje pesmi konč!

Po besedi smo se nekteri podali v spodnje prostore čitalniške ter se prav po domače s petjem domoljubnih pesnic veselili, hvaležni odboru, da nam je tako krasen večer poštene dušne zabave pripravil.

Obžalovaje naznanim, da nas bode prav v kratkem mnogo cenjeni in spoštovani načelnik tukajšnje šole gosp. Jurij Adlešič zapustil ter se preselil na novo službo v Šmarten pri Litiji, se vé da, na lastno prošnjo. Bil je imenovan gospod večletni tajnik in odbornik naše čitalnice, tudi v onih časih, ko se je na narodne učitelje jako silno pritiskalo. On je blaga mirna duša, marljiv v svojem poslu ter tudi v moralnem oziru pravi vzor učitelja. Šmartenski šoli moramo le častitati k tako izvrstni spremembi, dasi zelo obžalujemo, da nas blagi gospod zapusti.

Nanaglomla je tudi od tod prestavljen c. kr. sodnije pristav gosp. Jožef Haufen. Dasiravno omenjeni gospod ni bil čisto nič naklonjen naši čitalnici, bil je vendar v uradnih opravilih s kmeti jako prijazen in vljuden, marljiv in delaven ter ni imel nikoli nič zastalega dela. Tudi se je tukaj v slovenščini dobro izuril, da mu sedaj precej gladko teče. Na čast mu bodi rečeno tudi to, da je slovenske vloge tudi vselej slovenski reševal. Kmetom bode ostal toraj zaradi poštenega in vljudnega vedenja v dobrem spominu.

Izpod sv. Jošta, 5. febr. Ko sem danes zjutraj s hriba tik dokaj visokega Kozjaka gledajoč opazoval vzhajajoče solnce, spomnil sem se bele Ljubljane. Ko me je namreč nekega jesenskega jutra železni konj iz središča slovenskega odvedel proti jugu, se je jutranje solnce današnjemu podobno vzdigovalo nad razžarjene oblake daleč za Ljubljanskim gradom. Ob enem sem danes tudi Vas, gospod vrednik, v duhu imel pred seboj kakor dotičnega dne in večera pred mojim odhodom proti krševitemu Krasu. Vi pa vsled svojega poklica potrebujete veliko papirja, samo popisan mora biti. Čem več take zaloge dobite, tem ljubša Vam je. Toda Vaši oskrbovalci včasih preglasno mislijo — za nekatere bralce, ki niso naročniki konservativnega dnevnika slovenskega. In pač znan Vam je pregovor, ki pravi, da resnica je lepa mati, ktera ima grdo hčer. No, pustimo to, ker mi je spomin na vrednika predočil v prvi vrsti potrebo njegovega lista in „gladovnega“ koša, ki pa semtertje kakšne krme le neče „v sebe vzeti“. Zatoraj sledeče vrstice prepuščam popolnoma njihovi „osodi“.

Dva Vaša prijatelja, gospod vrednik, sta Vam že pisala in, kolikor že meni znano, razodela željo, naj bi se sostavek, v katerem je gosp. dr. Mahnič „pod črto“ preveč „glasno mislil“, naj bi se, pravim, dotični podlistek pozabljivosti ognil v podobi posebnega odtiska, ako ne drugo, a to barem „Dodatek“. Upati menda vendar smemo, da se bo še pred tiskanjem našlo zadostno število naročnikov.

Mesečnik „Folium peridicum“ v Gorici je iz spretnega peresa omenjenega gospoda že leta 1881 začel priobčevati premišljevanja vredne članke o vzgojevanji. In pisatelj teh vrstic je pri prebiranju tistih odlomkov vsakokrat obžaloval: škoda, da so

pisani latinski. Gospod profesor bi izvestno jako vstregel, ako bi one spise razložil v slovenščini, to pa zopet „pod črto“ v našem vrlem „Slovencu“. Po tem potu namreč berilo pride pred oči širjemu krogu čitateljev. Istodobno naj bi se tvarina tiskala še posebič.

Tudi to Vam, gospod vrednik, ne bode neznan, da naročniki posamezne številke časnikov prebirajo, nekteri liste z imenitnejšimi sestavki shranjujejo, ali sčasoma se število teh ljubljencev čez mero nabere in v zasebni knjižnici zmanjka prostora za toliko „papirja“ ter se naposled — zavrže cela zbirka, z njo se zapravi velevažen zaklad. Gotovo bi ne škodovalo, ako bi se še takšni članki posebič obelodanili, imenito vsi oni, kar jih je „Slovenec“ objavljajal o socialnih razmerah.

Ponatisi imeli bi to prednost, da bi laglje v roke došli še ljudem, ki niso redni bralci konservativnih časnikov. Zbirka, recimo „Družbinska knjižnica“, bi pa menda lahko izhajala bodi v mesečnih zvezkih, bodi kako drugače, vsekako pa potom predplačevanja, kakor je sploh navada pri perijodičnih tiskovinah, da se bo založnik s primernim določenim obsegom zamogel oguiti kvaru.*)

Naše slovstvo.

Profesor Zupančičevo „Pastirstvo“.

(Dalje.)

Obilo zanimive tvarine ima zlasti naslednji oddelek D.: svete reči in orodja — res sacrae, t. j. sv. oblačila, sv. posodje, simboli, podobe, svetinje. O svetih dejanjih — simbolih (E) seveda je bilo manj govoriti. — Iz posebne liturgike (II. poglavje) omenjam, da pokažem, kako rabna je ta knjiga, samo izpostavljanje sv. Rešnjega Telesa, ki ima vse dotične določbe, in pa daritev sv. maše, kateri je namenjenih skoro 100 strani. Prav je to, saj „daritev nove zaveze je glavni del javne službe božje, središče katoliškega bogočastja in središče pobožnega življenja“.

Kakor rad bi o tem delu, ki je s posebno skrbjo izvršen, govoril obširneje, moram vendar zaradi mnogih ozirav tu skleniti svoje poročevanje o knjižni vsebini. Poročati mi je sedaj kratko še o virih, jeziku, obliki in drugih malenkostih.

Kakor se je g. pisatelj izjavil v predgovoru sam, mu je bil vodnik pri njegovem delu Schüch: Handbuch der Pastoral-Theologie. Te knjige se je oklepaj vseskozi prav tesno, deloma od besede do besede. Samostojen, t. j. ne na Schücha se opirajoč, je v § 12, § 80, § 86 in še marsikje v katehētiki, ki je sestavljena s hvalevredno skrbjo. Naj pri tej priliki še enkrat prav toplo priporočam katehētiko Zupančičevo za čitanje. Precej samostojno in razgledno obravnava g. pisatelj „razne vrste maš rimskega obreda“: poželjne (votivne) in posebej še črne maše. Zraven tega ima slovenska knjiga mnogo samostojnih opazk, n. pr.: str. 17, 32, 33, 40, 41 (ter mnogo drugih opomb povzetih iz „Dioec. Bl.“), 64, 66, 70, 83 itd. str. 323, 348, 370, 373, 391, 399 spod., 400 itd.; kar je menda dovolj, da razvidijo bralci, da ni rabil g. pisatelj Schüchove knjige za prijetno podglavje, ampak za varno pomoč. Ni se mi treba opravičevati, zakaj da ne iščem natančno tudi drugih virov, ktere je rabil g. pisatelj: omenjam naj samo Ans. Ricker-ja: Leitfaden der Pastoral-Theologie, Wien 1878, — knjiga, ki je spisana po Schüchu, pa ima marsikaj svojega in se kaj prijetno čita. Sled za Rickerjem je poznati: v že poprej omenjenim razvrščenji tvarine v liturgiki od str. 347 dalje (pr. Ricker str. 176); posebno na str. 355 pr. Ricker str. 182, § 125; potem Zupančič § 135 pr. Ricker § 126; Zupančič § 137, Ricker str. 128 (le malo); nekatere opombice n. pr. Zupančič str. 431, Ricker 205; Zupančič str. 490, Ricker str. 246 itd. — Oziral se je g. pisatelj na najnovejša določila; za domače potrebe navaja: „Laib. Diöcesan Blatt“; pastirska pisma Ljubljanskih škofov, n. pr. Brigido; ordo cultus div.; Ljubljanski obrednik, pa tudi na določila Lavantinske škofije.

Ako hočemo označiti razmero knjige slovenske z nemško Schüchovo, moramo reči, da nam podaja gosp. pisatelj za naše potrebe predelanega in okrajšanega Schücha. Ni pričakovati, da bi vsa-

*) Vse to se namerava, od kar časa je „Slovenec“ dnevnik postal, ter imamo tudi trdno nado, da se bode še izvršilo, a zaprek je mnogo mnogo, kterih pa ne moremo tu razlagati. Potrpajte toraj. Vredn.

kemu popolnoma ugajala slovenska knjiga, ker Slovenci smo za nekatere stvari silno izbirčni, hočem reči v onih stvareh, ki so nam najbolj potrebne. Gotovo bode tudi slovenski pastoralist moral slišati še marsiktero sodbo o svoji knjigi, kako in kaj da bi bilo bolje; gotovo se pa bode tolažil s trdno zvestjo, da je storil to, kar se mu je zdelo najbolje. In najbolje še mu je zdelo hoditi za vajenim in zanesljivim vodnikom. Zaradi tega se mi zdi, da bi bilo krivično in napačno očitati g. pisatelju, da je premalo izviren. Ali nekaj drugega pa nečemo prikrivati: ne da bi grajali trudapolno delo, ktero je podal g. pisatelj kot pravo žrtev svojemu narodu, ampak da povemo samo svoje želje za prihodnjo drugo izdajo. Ta želja je, da bi jezik bil nekoliko bolj domač, lahek in gladek, in se izvil iz neljubih in neprijetnih nemških plenec. Pojasniti hočemo to z nekaj vzgledi.

(Konec prih.)

Domače novice.

(Slovensko predstvo) v deželnem gledališču priredi dramatično društvo v ponedeljek 9. t. m. Igralo se bode: „Srečen oče“, vesela igra v treh dejanjih. — Da je društvo tudi sedaj srečno volilo, ko je seglo po to igro v svoj repertoar, priča nam vspeh, s katerim se je predstavljala pred leti na našem odru.

(V Katoliške družbe občnem zboru) 28. jan. je izpregovoril gosp. prof. J. Marn nekatere besede o svečanosti, ktera se vrši letos na Velehradu. „Slovanu“ se nekatere stvari ne zdijo gotove ter jih (št. 3 str. 45) popravlja — vendar takó, da le sam vé — zakaj in čemu?! Ker je v „Slovencu“ (št. 23) le nepopolno časnikarsko poročilo, naj iz govora samega povemo, da g. profesor o tisti priliki ni razlagal razmere, v kateri je staroslovenščina do sedanjih jezikov slovanskih; pojasnoval je le vzroke, iz kterih se tudi nam Slovincem spodobi vdeleževati se omenjene svečanosti. Slavnost ta je po njegovih besedah 1. katoliška, 2. slovanska in 3. slovénka. Slovénka bodi spet, je gosp. prof. Marn rekel, a) cerkvena in b) slovstvena, ter je o cerkveni dal tri nasvete. — Čudimo se, da „Slovan“ omenja le prvega — brez drugega in tretjega. Kje je pobral v „Slovencu“ razdelitev, da bode ta slavnost cerkvena, slovanska in književna? Ali slovanska ni tudi cerkvena in ali književna ni tudi slovanska? Ktere začetnike našega pismenstva (ni rečeno: novoslovenskega) pa „Slovan“ vé? Kako dokaže, da je cerkvena literatura v slovanskem jeziku osnovana bila samo v Panoniji? Kje pa je v „Slovencu“ nauk, da je staroslovenščina mati vsem jezikom slovanskim? Kako bi „Slovan“ dokazal, da staroslovenščina ni mati novoslovenščini? Kje je Miklošič ta svoj nauk (Lautlehre 1852. XI.) naravnost preklical? Ali misli „Slovan“, da „Slovenec“ ne vé, da je o vzajemnosti slovanskih jezikov več hipotez? Kteri pravi učenjak pa deli nas Slovence v planinske in v panonske? Ali panonski Slovenci niso tudi Slovenci in ali njih sedanja beseda ni tudi novoslovenščina? Ktera planšarica je toraj mati njegovi tako zvani planinski novoslovenščini? Qui bene distinguit, bene docet.

(Gosp. deželni predsednik baron Winkler) odpeljal se je predsinočnem na Dunaj v vladnih zadevah.

(Kozlerjevi pivovar v Ljubljani) prišel je v konkurs. Kakor se čuje, namerava se po dovršeni likvidaciji vstanoviti pivovar na akcije.

(Vojaškim naborom) letošnje spomlad, kedar se bodo ob enem mladenči po dotični postavi od vojašine oproščevali, odločeni so v sledečih okrajih naslednji dnevi: Mesto Ljubljana 6. in 7. marca. Dalje bo naborna komisija c. k. 17. pešpolka meseca marca potrjevala od 9. do 14. v Kamniku; od 16. do 26. v Kranji; od 28. marca do 1. aprila v Radoljici. Po velikonočnih praznikih od 7. do 11. aprila v Ljubljani za okolico. Druga naborna komisija ravno tega pešpolka pričela bo svoj posel v Litiji od 16. do 21. marca in od 23. do 31. v Krškem. Meseca aprila nabirala bo ta komisija novincev od 7. do 14. v Rudolfovem; od 16. do 21. v Črnomlju, od 23. do 30. v Kočevji. Po Notranjskem nabirala bo naborna komisija Tržaškega pešpolka kralj Milan Srbski št. 97 meseca aprila od 14. do 15. v Vipavi; od 17. do 18. v Bistrici; in od 20. do 22. v Postojni in od 24. do 30. aprila v Logateci.

(Za veliko „Sokolovo“ maškerado) na pustni večer jela so se že izdajati vabila. Kdor bi vabila ne dobil in se želi sijajne predpustne veselice vdeležiti, oglasi naj se pri „Sokolovem“ odboru zanj, kajti čisto lahko se bo pri največji pazljivosti zgodilo, da se bo na tega in onega pozabilo pri tolišnjem številu povabljenih (še nad 1500 osob.) Vstopnice dobivale se bodo od pustne nedelje počenši pri društvenem blagajniku g. Gebi, urarji v Slonovih ulicah, pa tudi na pustni večer pri blagajnici. Vstopnica velja za osobo 2 gold. Udje Ljubljanske čitalnice plačajo po 1 gold. Družbinskih vstopnic letos ne bo. Omenjali smo že, da so vse priprave v mojsterskih rokah ter nam je danes le še pristaviti, da bode pobišni nameščaj na strelisnih prostorih preskrbel dobroznani g. Mathian, ki ga celó na Dunaji v cesarskih krogih poznajo. Upanje je toraj popolnoma opravičeno, da bode ta veselica najsijajnejša izmed vseh, kolikor jih bo letošnji predpust bela Ljubljana napravila ter bo „Sokolu“ staro slavo kolikor se bo dalo še povišala.

(„Matica Hrvatska“.) Kakor čast. člani razvidijo iz „Izveštaja“, tajništvo prosi, naj se zbog redne uprave, kolikor prej mogoče, udnina pošlje potom poverjeništvu, ker se imajo knjige razpošiljati že krog velike noči, katerih pa absolutno noben član ne dobi, ako ni prej vplačal letnine. Ako želé še kateri udje pristopiti, naj blagovolé letnino 3 gl. saj do konca februarja izročiti dotičnemu poverjeništvu za Ljubljansko okrožje pri sv. Jakobu v Ljubljani.

(Vabilo k besedi) ktero priredi Bolška narodna čitalnica v nedeljo, dne 8. februarja v dvorani gostilne „Pri pošti“. Spored: 1. J. Vašak: „Slovan“, poje moški zbor. — 2. Govor. — 3. A. Nedved: „Mili kraj“, poje moški zbor. — 4. M. Vilhar: „Cilinder in klobuček“, šaljiv dvogovor. — 5. J. pl. Zaje: „Djačka pjesma“, poje moški zbor. — 6. „Krojač Fips“, burka v enem dejanju. — 7. J. pl. Zaje: „U boj“, poje moški zbor. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. Po „Besedi“ plesna zabava s petjem, pri kateri svira godba iz Kobarida. — Vstopnina: udom prosta, neudje plačajo 20 kr.; k plesu plačajo udje 50 kr., neudje 80 kr. — NB. Prosi se, da pusté stariši šolske otroke domá. K obilni vdeležbi vljudno vabi odbor.

(Glas vpijočega v puščavi) je vedno glas kakega slovenskega poslanca v Tržaškem mestnem zboru. Včeraj so imeli ondi na dnevnem redu občinske pašnike po okolici, da bi se s tistih odpravila paštvena naklada po 50 kr. od živine, kakor so to prosili prizadeti okoličani. Lah in lahoni so bili vsi proti prošnji. Edina slovenska poslanca gg. Živic in Nadlišek oglasila sta se proti sklepu — pa brez vspeha. Tržaški okoličan je raja!

(Tabor) se bo napravil letošnjo spomlad v Istriji in sicer v Paznu, da se bodo ljudje podučili, koga naj volijo pri bodočih volitvah.

(Društvo „Edinost“) postavilo bode odbor obstoječ iz 16 mož, ki bo vodil bodoče volitve po Trstu. Za okolico in za Primorje napravili se bodo potrebni pododbori, katerih naloga bo, sleparske lahonske agente pri volitvah zavračati.

(Slovinci v Ameriki.) Iz prijaznega pisma izvemo, koliko čast nam delajo tam živeči rojaki. Preteklo leto je bil v Baltimori tretji popolni cerkveni zbor. Našo malo domovnico zastopali so med 15 nadškofi in 61 škofi štirje udje: dva škofa mil. gg. Vertin in Mrak in dva bogoslovca prečast. gosp. o. Bernard Ločnikar, redovnik sv. Benedikta, in preč. g. dekan Trobec. Tam za morjem v tisti deželi več naših gg. duhovnikov prav vspešno deluje; 10 samo iz Kranjske se jih še šola v vstavo Benediktincev v Št. Cloudu, kjer sta med vodstvom vstave prečast. gg. o. Bernard Ločnikar in o. Severin Gros — naša rojaka. Ene stotine naših bratov stanuje v lepi Minnesoti, kjer mnogi naših rojakov oskrbljujejo dušni blagor prebivalstva, kjer se tudi slovenskih mater sinovi med najslavnejše prištevajo — prve misijonarje, tam kjer je nekdanj naš slavni g. o. Pirec pred leti deloval. Mnogo jih je pa tudi drugod raztresenih.

Razne reči.

— Polk brez brk. Polk dragoncev Windischgrätzovih št. 14 slavil je 16. p. m. 50letni spomin, odkar se je izročil knezu Windischgrätzu, katero ime bode ta polk vedno imel. To je eden najslavnejših polkov v cesarski armadi. A zanimiva posebnost

je ta, da ta polk od polkovnika do prostáka ne nosi brk. To pa v spomin neke prigodbe, ki se je vršila v bitvi pri Kolinu, kjer se je ta polk prav junaško obnašal. Imenoval se je tedaj de Ligne (r. de Linj) in na čelu mu je stal polkovnik Thiennes (r. Tién); bili so mu pa uvrščeni samo mladi dečaki brez brk. Med bitvo prosi Thiennes vojnega maršala Dauna, naj dá ukaz, da se tudi dragonci spusté v boj. A ta pogleda dragonce in pravi: „Mnogo tako ne bote opravili s temi obrazi brez brk“, vendar pa dovoli, da naskočijo sovražnika. Thiennes pa se vstopi pred četo in zavpije: „Obrazi brez brk, pokažite, da lahko grizete tudi brez brk, in da se pri grizenju rabijo samo zobje, ne pa brke“. Obrazi brez brk so se v resnici s tako močkostjo vrgli na Prusake, da so jih spravili v nered in tako mnogo k zmagi pripomogli.

Telegrami.

Halle, 7. febr. Zjutraj ob osmih djali so ob glavo anarhista Reinsdorfa in Kuchlerja, ki sta bila obsojena zaradi dinamitnega napada v „Niederwaldu“.

Pariz, 7. febr. Brière brzojavil, da so se Francozje treh trdnjav polastili, ki imajo poseben vpliv na tabor pri Dongsongu, čez nekoliko potem dobili so pa Francozje v svojo oblast ves kitajski tabor, ki je bil dobro vtrjen. Sedaj Francozje počivajo, general Brière pa njihovo vstrajnost hvali.

London, 7. febr. Ministerski svet je sklenil Wolseleyu pustiti popolnoma prosto voljo, ter so mu pri volji dati podpore, kolikor jo bode hotel. Kaj je z Gordonom, nihče ne vé!

Tuji.

5. februarja.

Pri **Maliči**: Just, Nowak, Baumgartner, Quapil, Petz-wetzel, trgovci, z Dunaja. — A. Hirsch, trgovec, iz Schweinharta. — Hugon Pfeiffer, trgovec, iz Elberfelda. — Verderber, gostilničar, iz Kočevja. — J. Janežič, zasebnik, iz Bleda.

Pri **Stonu**: E. Robert, c. k. dvorni gl. izgralec, z Dunaja. — Cesar Segré, trg. pot., s soprogo, iz Trsta. — C. Seunig, iz Trsta. — Kotnik, posest. soproga, s hčerjo, z Vrh-nike. — Jernej Jerman, posestnik, iz Starega trga. — Peter Troha, obrtnik, iz Babnopolja.

Pri **Tavčarji**: Karl Fontana, zasebnik, iz Trsta. — Rupert Koš, trgovec.

Pri **Južnem kolodvoru**: Janez Kraliček, zasebnik, iz Lazov.

Pri **Avstrijskem caru**: Miha Mantoni, zasebnik, iz Pontafelna.

Umrli so:

5. febr. Leopoldina Sajovic, kamnosekova hči, 3 mes., Dunajska cesta št. 35, božjast. — Marija Dovšak, železniškega vozarja hči, 14 let, sv. Petra cesta št. 58, jetika.

V bolnišnici:

4. febr. Katra Vernik, gostija, 56 let, kap. — Franca Kuhar, delavka, 27 let, jetika.

5. febr. Jakob Bašca, delavec, 62 let, vsled spridenja krvi.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

7. februarja.

Papirna renta po 100 gl.	83 gl. 45 kr.
Sreberna „	84 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 05 „
Akcije avstr.-ogerske banke	866 „
Kreditne akcije	303 „ 40 „
London	123 „ 70 „
Srebro	— „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoski napoleond.	9 „ 77 „
Nemške marke	60 „ 30 „

Kava

od (1)

Lübbers & Wallisa v Hamburgu.

Kot posebnost ponudimo sedaj po jako znižani ceni v poštnih zavitkih po 4³/₄ kilo proti povzetju sledeče vrste kave:

Pravi arabski Moecca, močan	gl. 4.75
Java Menado, rujav, jako fin	4.70
Java Preeinger, rujav, močan	4.65
Goldjava, fl. po gl. 4.50 in	3.90
Plantagen Ceylon, višnjevkast, jako močan	4.50
Ceylon Perl, izdaten	4.60
Portorico, temno-višnjevkast, močan	4.50
Costarico, modro-zelenkast, prelep	4.05
Laguayra, višnjevkast, prav lep	3.95
Guatemala, zelenkast	3.75
Guatemala Perl, zelenkast, močan	4.—
Cuba, priljubljen, močan, lep	4.—
Perlmoecca, polnodišoč	3.75
Zelen Java, jednat	3.75
Campinas, prav močan, po gl. 3.80 in	3.40
Santos, „ „ „ 3.50 „	3.30
Rio, čist, okusen	3.10
Afrikanski Moecca, polno-jednat	2.80

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,
priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem
Marijacejske kapljice
za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKÓCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istilite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa že se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cetu zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezn na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hušja prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, zvsem spoštovanjem udani

(43) Franc Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prene in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuske in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva ožvljavajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

➡ Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo. ➡

Naročila z dežele izvršé se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najboljšega kmetijskega in poljedelškega orodja in strojev, posebno kromoznic in slamoznic Henrika Lanža v Mannheimu, kakor tudi druge najbolj izkušene izdelke; nadalje: Žitne sušilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ogaja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavce (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (28)